

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ» ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
Факультет початкової освіти та фізичної культури
Кафедра педагогіки та психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Наталія БОРБИЧ

« 14 » вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

**ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ:
1.2.2. ПЕДАГОГІКА. ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ**

_____ (назва навчальної дисципліни)

Середня освіта (Музичне мистецтво)

освітньо-професійна програма _____

_____ (назва програми)

Бакалавр

_____ (освітній ступінь)

01Освіта/Педагогіка

галузь знань _____

_____ (шифр і назва галузі знань)

014 Середня освіта

спеціальність _____

_____ (шифр і назва)

014.13. Середня освіта (Музичне мистецтво)

предметна спеціальність _____

_____ (шифр і назва спеціальності)

Робоча програма з освітнього компонента «Педагогічна майстерність: Педагогіка.²
Історія педагогіки» для здобувачів освіти бакалаврського освітнього ступеня за галуззю
знань 01Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності
014.13. Середня освіта (Музичне мистецтво) «26» серпня, 2022 року. 16 с.

РОЗРОБНИК(И):

Марчук Сергій Степанович, кандидат педагогічних наук, викладач педагогіки,
викладач-методист, завідувач кафедри педагогіки та психології Комунального закладу вищої
освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради

ПОГОДЖЕНО

Гарант

освітньо-професійної програми

Середня освіта (Музичне мистецтво) Анна ЗАРИЦЬКА

« 08 » вересня 2022 рік

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології

« 08 » вересня 2022 року, протокол № 1

Завідувач кафедри Сергій МАРЧУК

Схвалено вченою радою факультету початкової освіти та фізичної культури

« 14 » вересня 2022 року, протокол № 2

Голова Наталія ДЕНИСЕНКО

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів – 6 (2+2+2)	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Статус освітнього компонента обов'язковий	
	Спеціальність 014. Середня освіта Предметна спеціальність 014.13. Середня освіта (Музичне мистецтво)		
Змістових модулів – 2	Освітній ступінь: бакалавр	Рік підготовки: 1-й, 2-й	
Загальна кількість годин – 180		Семестр: 2, 3, 4	
		Лекції 76 год	Практичні (семінарські) 40 год
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 0,7+1,2+0,9		Самостійна робота 53 год	
		Консультації 11 год	
		Вид контролю: екзамен	

2.1. Мета освітнього компонента – оволодіти методологічними основами педагогічної науки та розкрити скарби виховної мудрості рідного та інших народів і з'ясувати головні етапи розвитку національної школи і педагогіки від найдавніших часів до сучасності, сформувати у здобувачів вищої освіти національний світогляд і характер, духовність, загальнолюдські моральні гуманістичні якості, залучити до творчого дослідництва, сформувати прагнення підвищувати педагогічну майстерність.

Завдання вивчення освітнього компонента:

- формування стійкої професійної позиції педагога;
- розгляд науково-методологічних засад педагогіки та з'ясування її місця в системі сучасних людинознавчих наук;
- сформувати у здобувачів освіти цілісну систему знань про історико-педагогічні процеси, явища і факти, що мали місце як в Україні, так і в інших країнах світу;
- забезпечити оволодіння кращими здобутками української і світової педагогіки, вміння застосувати їх у національній школі, здійснювати пошукову діяльність, розвивати свій творчий потенціал;
- домогтися глибокого усвідомлення того, що формування високих загальнолюдських якостей можливе лише на основі національних цінностей, культурно-історичних традицій;
- сформувати у здобувачів вищої освіти цілісну наукову картину світу, професійний педагогічний світогляд, висвітлити корені, витoki історичної пам'яті; виховати патріотизм і гуманізм;
- виховати любов до педагогічної професії, сформувати ідеал вчителя на основі яскравих прикладів життя відомих педагогів.

2.2. Програмні компетентності

2.2.1. Інтегральна компетентність

ІК-1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

2.2.2. Загальні компетентності

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, вільно оперувати професійною термінологією.

ЗК-6. Здатність до пошуку інформації, її аналізу та критичного оцінювання.

ЗК-7. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК-8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності і підприємливості, генерувати нові ідеї, виявляти розв'язувати професійні проблеми.

2.2.3. Спеціальні / фахові компетентності

СК-1. Здатність моделювати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів, визначених державними стандартами освіти.

СК-3. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові компетентності та вміння, спільні для всіх компетентностей.

СК-4. Здатність добирати і використовувати сучасні й ефективні методики і⁵ технології навчання, виховання й розвитку учнів для проведення уроків та позакласних заходів з музичного мистецтва у закладах загальної середньої освіти, в тому числі за умов дистанційного та змішаного навчання.

СК-6. Здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу.

СК-7. Здатність формувати мотивацію учнів та організувати їхню пізнавальну діяльність з врахуванням вікових й індивідуальних особливостей, психоемоційного стану.

СК-8. Здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами, формувати в учнів емоційну чутливість, рефлексію та ціннісне ставлення до творів мистецтва.

СК-9. Здатність здійснювати власний професійний розвиток, отримувати підтримку від колег та підтримувати їх у професійному розвитку, аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати.

СК-11. Здатність застосовувати елементи теоретичного та експериментального дослідження для підвищення ефективності мистецько-педагогічної діяльності.

СК-12. Здатність до перенесення системи фахових знань у площину навчального предмету «Музичне мистецтво» та інтегрованого курсу «Мистецтво».

2.3. Результати навчання

2.3.1. Результати навчання за ОПП

ПРН 2. Володіти навичками усного й писемного ділового мовлення державною мовою, використовувати професійну термінологію в усіх видах освітньої та мистецько-педагогічної діяльності.

ПРН 3. Демонструвати вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

ПРН 5. Розуміти значущість музичної культури і мистецтва для виховання та розвитку особистості учня, цінувати полікультурність світу і керуватися у своїй діяльності принципами толерантності, діалогу та співробітництва.

ПРН 6. Знати історичні, теоретичні та методологічні основи музичної освіти, педагогіки, психології; застосовувати сучасні методи, форми й засоби музично-педагогічної діяльності у процесі навчання та виховання учнів.

ПРН 8. Розуміти специфіку теоретичного та експериментального дослідження в музично-педагогічній діяльності вчителя.

ПРН 12. Вирішувати музично-педагогічні проблеми з оригінальністю й гнучкістю творчого мислення у процесі конструювання, інтерпретації та реалізації музично-педагогічних ситуацій.

ПРН 13. Називати і аналізувати методи цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу.

ПРН 14. Здійснювати добір і застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей здобувачів освіти; критично оцінювати результати їх навчання та ефективність уроку.

ПРН 15. Вибирати відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізувати динаміку особистісного розвитку, визначати ефективні шляхи мотивації до саморозвитку.

ПРН 16. Виявляти потреби, музичні здібності, інтереси, навчальні можливості учнів та організувати їх діяльність відповідно до завдань навчання, виховання і розвитку.

ПРН 17. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності з дотриманням принципів академічної доброчесності, авторського права та цифрової безпеки.

ПРН 18. Володіти різними методиками та інструментами оцінювання й моніторингу результатів навчання учнів, коригувати їх індивідуальні освітні траєкторії.

ПРН 20. Аналізувати власну педагогічну діяльність і її результати, здійснювати⁶ безперервний професійний розвиток, отримувати та надавати колегіальну підтримку у професійному зростанні.

ПРН 23. Дотримуватися етичних норм у професійній діяльності, здійснювати взаємодію та комунікацію з колегами, соціальними партнерами, учнями, вихованцями та їхніми батьками.

ПРН 24. Забезпечувати психологічну підтримку здобувачів освіти, створювати безпечне, інклюзивне, доброзичливе освітнє середовище, забезпечувати виховання і навчання всіх учнів незалежно від їхнього соціокультурного контексту.

ПРН 25. Дотримуватися правил безпеки життєдіяльності; володіти прийомами збереження особистого фізичного та психічного здоров'я; забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів.

2.3.2. Результати навчання за освітнім компонентом:

Здобувач освіти повинен:

знати:

- основні категорії, функції та завдання педагогіки; методологічні засади педагогіки;
- сутність процесів навчання, освіти, виховання, розвитку і формування особистості; принципи, засоби, методи, форми навчання і виховання школяра та учнівського колективу;
- особливості перевірки навчально-пізнавальної діяльності школярів, рівня їх вихованості;
- методи, засоби, форми, принципи організації та управління закладом загальної середньої освіти;
- історію розвитку педагогічної професії, школи і педагогічної думки як в зарубіжжі, так і в Україні;
- завдання історії педагогіки на сучасному етапі розвитку національної освіти;
- педагогічну спадщину видатних зарубіжних і вітчизняних педагогів;
- проблеми розбудови національної системи освіти і виховання в незалежній Україні;
- розвиток сучасної педагогічної думки в зарубіжжі і в Україні.

вміти:

- розуміти сутність педагогіки як науки;
- ідентифікувати педагогічні явища, процеси, системи, ситуації, задачі;
- розуміти цінності педагогічного знання в загальній культурі людства;
- оволодівати методами науково-педагогічного дослідження;
- сутність і закономірності розвитку особистості, анатоμο-фізіологічні, психологічні та вікові особливості учнів;
- визначити конкретні завдання навчально-виховного впливу, виходячи із загальної мети національного виховання, рівня вихованості дитячого колективу;
- володіти методами і формами організації освітнього процесу, педагогічної діагностики та педагогічного прогнозування;
- визначити мету навчання і виховання у відповідності з рівнем вихованості учнів, будувати освітній процес на основі глибокого і систематичного вивчення учнів, їх інтересів;
- регулювати і корегувати міжособистісні стосунки в дитячому колективі, формувати гуманні відносини з школярами на рівні співпраці з урахуванням національних традицій;
- налагоджувати стосунки з батьками учнів, вести педагогічну пропаганду;
- сприяти самовихованню, самоосвіті, саморозвитку учнів;
- застосовувати принципи наукової організації праці;
- вивчати, узагальнювати та використовувати передовий педагогічний досвід і досягнення психолого-педагогічної науки.
- аналізувати розвиток школи і педагогічної думки за рубежем і в Україні в різні історичні епохи;
- розкривати суть педагогічних пошуків і знахідок різних історичних епох, їх значимість для сьогодення;
- вивчати і аналізувати педагогічну літературу;

- аналізувати педагогічні твори видатних педагогів;
- досліджувати основні категоріальні ознаки педагогічних концепцій видатних педагогів минулого;
- використовувати кращі надбання педагогічної спадщини при розв'язанні актуальних проблем освітнього процесу сучасної школи;
- працювати з першоджерелами, науково-педагогічною літературою, державними документами;
- аналізувати і оцінювати сучасні педагогічні теорії, концепції.

3. Програма освітнього компонента

Змістовий модуль I «Педагогіка»

Тема 1. Загальні основи педагогіки. Педагогіка як наука. Педагогіка як наука і навчальний предмет. Предмет, джерела та завдання педагогіки. Основні педагогічні поняття і категорії. Система педагогічних наук (галузі педагогіки, її структура). Зв'язок педагогіки з іншими науками. Поняття про методи педагогічного дослідження. Класифікація методів науково-педагогічного дослідження. Характеристика окремих методів педагогічного дослідження. *Основні етапи розвитку педагогіки*. Педагогіка як наука, мистецтво і практика навчання та виховання.

Тема 2. Розвиток, виховання і формування особистості. Поняття про розвиток і формування особистості. Біологічне та соціальне у розвитку особистості. Вікова періодизація. Особливості формування і розвитку школяра. *Українська етнопедогогіка про формування й розвиток особистості дитини*. Чинники впливу на розвиток і формування особистості.

Тема 3. Професія вчителя у суспільстві. Історичний шлях становлення професії вчителя. Сутність основних понять та категорій учительської професії. Соціальна роль, функції вчителя, вимоги до нього. *Класики педагогіки про вимоги до вчителя*.

Тема 4. Дидактика. Процес навчання, його закономірності та принципи. Предмет, завдання і категорії дидактики. Структура дидактики, зв'язок дидактики з іншими науками. Суть процесу навчання. Характерні ознаки навчального процесу. Освітній процес як вид наукового пізнання. Функції, структура, суперечності процесу навчання. Процес, етапи, форми логічного засвоєння знань. Мотивація навчальної діяльності школярів. Поняття про закономірності та принципи навчання, їх класифікація. Характеристика основних принципів навчання. *Видатні педагогіки про принципи навчання*.

Тема 5. Зміст, методи, засоби, технології, форми організації навчання, контроль навчальних досягнень школярів. Зміст освіти: поняття, складові, теорії освіти, види освіти, освітні рівні в Україні. Державний стандарт повної загальної освіти, його структура, характеристика. Нормативні документи змісту загальної середньої освіти (навчальні плани, програми, підручники), їх характеристика. Аналіз навчальних планів, програм та підручників мистецької освітньої галузі. *Державний стандарт базової середньої освіти*. Методи, засоби, типи, технології навчання: поняття, класифікація. Форми організації навчання: історія, поняття, класифікація. Урок як основна форма організації навчання: поняття, вимоги, класифікація, структура. Підготовка вчителя до уроку. Позаурочні форми навчання, особливості їх проведення в сучасній школі. Перевірка та контроль навчально-пізнавальної діяльності школярів: поняття, функції і педагогічні вимоги до перевірки знань, види, форми та методи контролю знань. Оцінка знань, умінь і навичок. Історія бальної системи оцінювання. Оцінювальні судження. *Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів за 12-бальною системою*.

Тема 6. Теорія виховання. Сутність, закономірності та принципи виховання. Виховання: поняття, структура, функції, рушійні сили, особливості. Категорія «мети виховання» в педагогіці та базові поняття і терміни, пов'язані з нею. Історичні аспекти визначення мети виховання. Головна мета та завдання національної системи виховання в сучасній Україні. Закономірності та принципи виховання. Народна педагогіка про суть, мету, принципи виховання. *Кодекс цінностей сучасного українського виховання*.

Тема 7. Основні напрями (зміст) виховання особистості. Громадянське виховання.

Зв'язок громадянського і правового виховання. Розумове виховання: суть, основні поняття, мета, завдання, зміст, шляхи, засоби. Моральне виховання: суть, основні поняття, мета, завдання, зміст, шляхи, засоби. Напрями морального виховання: статеве, патріотичне, екологічне, виховання дисциплінованості та ін. Особливості гендерного виховання в сучасних умовах. Трудове виховання: суть, мета, завдання, принципи, шляхи, засоби, зміст і система. Професійна орієнтація учнів. Зв'язок трудового і економічного виховання. Естетичне виховання: суть, провідні категорії, мета, завдання, принципи, зміст, шляхи, форми і засоби. Фізичне виховання: суть, мета, завдання, зміст, засоби, система. Технологія різних напрямів виховання особистості. *Народна педагогіка про основні напрями виховання.*

Тема 8. Методи та форми виховання. Виховання особистості в колективі. Методи виховання: поняття, класифікація, характеристика, критерії вибору. Виховний вплив методів заохочення та покарання дітей молодшого шкільного віку. Засоби та форми виховної роботи. Колектив: поняття, ознаки, види, структура, діалектика розвитку, шляхи формування учнівського колективу. Виховний вплив колективу на особистість. *Взаємини у дитячому колективі, методика їх визначення.*

Тема 9. Робота класного керівника. Спільна виховна робота школи, сім'ї та громадськості. Класний керівник: функції, напрями і форми роботи. Виховання дітей у сім'ї. Поняття сім'ї та сімейних стосунків. Типи і функції сім'ї. Правові основи сімейного виховання. Сімейні традиції та обряди українського народу. Родинно-сімейне виховання: суть, мета, завдання, принципи, зміст, напрями, умови. Помилки сімейного виховання. Особливості й перспективи розвитку сучасної сім'ї. Форми та методи роботи класного керівника з сім'ями учнів. Умови ефективності взаємодії класного керівника і батьків. Шляхи підвищення психолого-педагогічної культури батьків. А. Макаренко та В. Сухомлинський про сімейне виховання. *Естетичне виховання учнів у сім'ї.*

Тема 10. Школознавство. Наукові основи управління освітою та закладами загальної середньої освіти. Школознавство як теорія управління освітнім закладом. Принципи та структура управління освітою в Україні (*Закони України «Про освіту», «Про загальну середню освіту»*). Управлінські органи в школі. Планування і облік роботи закладу загальної середньої освіти. Навчально-матеріальна база школи. Методична робота в школі, атестація та сертифікація педагогічних працівників. Передовий педагогічний досвід: суть, види, критерії оцінки, технології виявлення, вивчення і впровадження у шкільну практику. Інновації в освіті.

Змістовий модуль II «Історія педагогіки»

Тема 11. Історія зарубіжної педагогіки. Вступ до історії педагогіки. Виховання, школа і педагогічна думка стародавнього світу. Поняття про історію педагогіки, принципи її побудови. Завдання та джерела історії педагогіки. Теорії походження виховання. Виховання за первіснообщинного ладу. Виховання і навчання в країнах Стародавнього Сходу. Навчання і виховання в Стародавній Греції. Освіта в епоху еллінізму. Школа і виховання в Стародавньому Римі. Педагогічні погляди стародавніх грецьких і римських філософів.

Тема 12. Виховання, освіта і педагогічна думка країн Європи в епоху середньовіччя, Відродження та реформації. Педагогічна система Я. А. Коменського. Характерні риси педагогіки середньовіччя та основні типи шкіл в країнах Західної Європи. Зародження гуманістичної педагогіки. Видатні педагоги-гуманісти. Педагогіка і школа реформації. Єзуїтське виховання. Педагогічна система Я. А. Коменського. Життєвий і творчий шлях. Загальнопедагогічні ідеї. Вікова періодизація і система шкіл. Дидактичні погляди. Навчальні підручники. Моральне виховання. Вимоги до вчителя.

Тема 13. Загальна характеристика шкільництва, виховання і педагогічної думки країн Європи в епоху Просвітництва і Нового часу. Основні наукові напрями світової реформаторської педагогіки новітнього часу (кін. XIX-XX). Розвиток педагогіки епохи Просвітництва. Педагогічні ідеї Д. Локка та Д. Беллєрса. Педагогічні ідеї французьких філософів-просвітителів К. А. Гельвеція і Д. Дідро. Педагогічна система Ж.Ж. Руссо. Розвиток школи і педагогіки в країнах Європи в XIX ст. Педагогічні ідеї філантропістів і неогуманістів. Педагогічні погляди Й. Г. Песталоцці. Педагогічна теорія Й. Гербарта. Педагогічні погляди А. Дистервега. Педагогічне вчення Ф.Фребеля. Педагогічні ідеї А.Сен-

Сімона, Ш. Фур'є, Р.Оуена. Основні наукові напрямки світової реформаторської педагогіки новітнього часу (кін. ХІХ-ХХст.). Соціально-біологічний напрямок педагогіки. Теорія “громадянського” виховання і “трудова” школи. Теорія “вільного” виховання. Теорія “нового” виховання і “нових” шкіл. “Експериментальна” педагогіка. “Прагматична” педагогіка.

Тема 14. Історія української педагогіки. Виховання, школа і педагогічна думка докняжої і княжої доби. Язичницька педагогіка слов'ян. Школа і освіта Давньої Русі. Педагогічна думка давньоруської доби.

Тема 15. Становлення і розвиток національної системи виховання і педагогіки в епоху Українського Відродження. Історична зумовленість українського ренесансу. Острозький культурно-освітній центр. Братські школи України. Києво-братська колегія (академія). Школа і виховання в Запорозькій Січі. Українська педагогічна думка ренесансно-гуманістичного періоду.

Тема 16. Особливості розвитку освіти і педагогічної думки України у часи влади Російської та Австро-Угорської імперій. Освітня політика російського царського уряду в Україні у ХVІІІ – поч. ХХ ст. Стан освіти на західноукраїнських землях у ХVІІІ – поч. ХХ ст. Розвиток української педагогічної думки цього періоду.

Тема 17. Розвиток освіти і педагогічної думки України у ХХ-поч. ХХІ ст. Національне шкільництво і педагогічна думка в період Української революції (1917-1919 рр.). Система освіти і розвиток педагогічної думки України у радянську добу (1919-1991 рр.). Тенденції розвитку національної освіти незалежної України.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем Сем. – семінарські заняття Пр. – практичні заняття СРС – самостійна робота студентів	Кількість годин					
	Денна форма навчання					
	усього	у тому числі				
лекції		Сем.	Пр.	СРС	Консультації	
Змістовий модуль І. Педагогіка						
Тема 1. Загальні основи педагогіки. Педагогіка як наука	8	4	2		2	
Тема 2. Розвиток і формування особистості	6	2	2		2	
Тема 3. Професія вчителя у суспільстві	4	2			2	
Тема 4. Дидактика. Процес навчання, його закономірності та принципи	10	4	2		2	2
Тема 5. Зміст, методи, засоби, технології, форми організації навчання, контроль навчальних досягнень школярів	14	6	2	2	2	2
Тема 6. Теорія виховання. Сутність, закономірності та принципи виховання	8	4			2	2
Тема 7. Основні напрями (зміст) виховання особистості	10	6		2	2	
2-й семестр. Разом:	60	28	8	4	14	6
Тема 8. Методи та форми виховання. Виховання особистості в колективі	12	6	2		4	
Тема 9. Робота класного керівника. Спільна виховна	10	6	2		2	

робота школи, сім'ї та громадськості. Педагогіка партнерства						
Тема 10. Школознавство. Наукові основи управління освітою та закладами загальної середньої освіти	18	8	2	2	4	2
Здача змістового модуля I (теми 1-10)	2			2		
<i>Разом за змістовим модулем I</i>	<i>102</i>	<i>48</i>	<i>14</i>	<i>8</i>	<i>24</i>	<i>8</i>
Змістовий модуль II. Історія педагогіки						
Тема 11. Історія зарубіжної педагогіки. Вступ до історії педагогіки. Виховання, школа і педагогічна думка стародавнього світу	18	4	2		11	1
3-й семестр. Разом:	60/60	24	8	4	21	3
Тема 12. Виховання, освіта і педагогічна думка країн Європи в епоху середньовіччя, Відродження та реформації. Педагогічна система Я.А. Коменського	12	6		2	4	
Тема 13. Загальна характеристика шкільництва, виховання і педагогічної думки країн Європи в епоху Просвітництва і Нового часу. Основні наукові напрямки світової реформаторської педагогіки новітнього часу (кін. XIX-XX ст.)	11	4	4		3	
Тема 14. Історія української педагогіки. Виховання, школа і педагогічна думка докняжої і княжої доби	9	4	2		2	1
Тема 15. Становлення і розвиток національної системи виховання і педагогіки в епоху Українського Відродження.	10	4		2	3	1
Тема 16. Особливості розвитку освіти і педагогічної думки України у часи влади Російської та Австро-Угорської імперій.	7	2		2	3	
Тема 17. Розвиток освіти і педагогічної думки України у XX-поч. XXI ст.	9	4	2		3	
Здача змістового модуля II (теми 11-17)	2			2		
4-й семестр. Разом:	60/60	24	8	8	18	2
<i>Разом за змістовим модулем II</i>	<i>78</i>	<i>28</i>	<i>10</i>	<i>8</i>	<i>29</i>	<i>3</i>
Усього годин	180	76	24	16	53	11

5. Теми семінарських занять

№ з/п	№ теми / модуля	Назва теми	К-ть годин
1	1 / I	Педагогіка як наука, мистецтво і практика навчання та виховання	2
2	2 / I	Чинники впливу на розвиток та формування особистості	2
3	4 / I	Психолого-педагогічні основи процесу навчання школярів	2
4	5 / I	Технології навчання школярів	2
5	8 / I	Виховний вплив методів заохочення та покарання особистості	2
6	9 / I	А. Макаренко та В. Сухомлинський про сімейне виховання	2
7	10 / I	Сучасні засади керівництва в закладі загальної середньої освіти	2
8	11 / II	Виховання, школа і педагогічна думка країн Стародавнього Сходу, Греції і Риму	2
9	13 / II	Видатні європейські педагоги XVIII - XIX ст.	4
10	14 / II	Школа і педагогіка давньоруської доби	2
11	17 / II	Видатні українські педагоги XX ст.	2
ВСЬОГО:			24

6. Теми практичних занять

№ з/п	№ теми / модуля	Назва теми	К-ть годин
1	5 / I	Аналіз навчальних планів, програм та підручників мистецької освітньої галузі	2
2	7 / I	Технологія основних напрямків виховання особистості	2
3	10 / I	Особливості атестації та сертифікації педагогічних працівників	2
4	1-10 / I	Здача змістового модуля I. Контрольна модульна робота (теми 1 – 10)	2
5	12 / II	Вивчення та аналіз педагогічної думки, школи і виховання країн Європи в період середньовіччя, Відродження та реформації, освітніх ідей Я. А. Коменського	2
6	15 / II	Розвиток національної освіти і виховання в період українського ренесансу	2
7	16 / II	Вивчення та аналіз педагогічної думки України у XIX – поч. XX ст.	2
8	11-17 / II	Здача змістового модуля II. Контрольна модульна робота (теми 11 – 17)	2
ВСЬОГО:			16

7. Самостійна робота

№ з/п	№ теми / модуля	Назва теми	К-ть годин
1	1 / I	Основні етапи розвитку педагогіки	2
2	2 / I	Українська етнопедагогіка про формування і розвиток особистості дитини	2
3	3 / I	Класики педагогіки про вимоги до вчителя	2
4	4 / I	Видатні педагоги про принципи навчання	2
5	5 / I	Державний стандарт базової середньої освіти	2
6	6 / I	Кодекс цінностей сучасного українського виховання	2
7	7 / I	Народна педагогіка про основні напрями виховання	2

8	8 / I	Взаємини в учнівському колективі, методики їх визначення	4
9	9 / I	Естетичне виховання учнів у сім'ї	2
10	10 / I	Закони України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»	4
11	11 / II	Плутарх «Про спартанське виховання», Платон «Закони», Аристотель «Політика», Марк Квінтіліан «Про виховання оратора»	11
12	12 / II	Дж. Локк «Думки про виховання» (статті «Фізичне виховання», «Виховання характеру», «Розумовий розвиток»). Я. А. Коменський «Велика дидактика»	4
13	13 / II	Ж.-Ж. Руссо «Еміль або Про виховання». Марія Монтесорі «Метод наукової педагогіки, застосований до дитячого виховання в "будинках дитини"»	3
14	14 / II	«Повчання дітям» Володимира Мономаха	2
15	15 / II	Статут Луцької школи 1624 року. Г. Сковорода «Вдячний Еродій», «Убогий жайворонок»	3
16	16 / II	Леся Українка «Волинські образки», К.Д. Ушинський «Праця в її психічному і виховному значенні», «Про народність у громадському вихованні»	3
17	17 / II	А. С. Макаренко «Лекції про виховання», В. О. Сухомлинський «Батьківська педагогіка», «Павлівська середня школа» (Розділ. Естетичне виховання)	3
ВСЬОГО:			54

Примітка: питання СРС включаються до програми екзамену.

8. Консультації

N з/п	N теми / модуля	Назва теми	К-ть годин
1	4 / I	Класики педагогіки про принципи навчання	2
2	5 / I	Історичні форми навчання школярів	2
3	6 / I	Народна педагогіка про мету, сутність та принципи виховання особистості	2
4	10 / I	Сертифікація педагогічних працівників	2
5	11 / II	Конфуцій «Бесіди і судження»	1
6	14 / II	Етапи раннього виховання дітей і молоді у слов'ян	1
7	15 / II	Острозька академія як перший вищий освітній заклад України	1
Разом			11

9. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є екзамен, стандартизовані тести; реферати, презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах.

10. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).

Форми контролю знань здобувачів освіти:

- поточний;
- модульний;
- підсумковий (екзамен).

Поточний контроль знань здобувачів освіти протягом одного семестру включає оцінку за роботу на практичних (семінарських) заняттях та самостійну роботу.

Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється через проведення аудиторних письмових модульних контрольних робіт.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі екзамену за екзаменаційними білетами, кожен з яких включає три питання (письмово чи усно). Екзаменаційні білети затверджуються в установленому порядку. Екзамен є обов'язковою підсумковою формою контролю, яка дає змогу оцінити системне, а не фрагментарне засвоєння навчального матеріалу і не може бути зведена до рівня поточних форм контролю.

Критерії оцінки знань з освітнього компонента на екзамені

Відповідь на кожне запитання білету потребує повної аналітичної і змістовної відповіді (оцінюється від 0 до 10 балів).

9-10 балів отримують здобувачі освіти, які повно та ґрунтовно розкрили теоретичне питання, використавши при цьому не лише обов'язкову, а й додаткову літературу.

6-8 балів отримують здобувачі освіти, які правильно визначили сутність питання, але розкрили його не повністю, допустивши деякі незначні помилки.

4-5 балів отримують здобувачі освіти, які правильно визначили сутність питання, недостатньо або поверхово розкривши більшість його окремих положень і допустивши при цьому окремі помилки, які частково вплинули на загальне розуміння проблеми.

0-3 балів отримують здобувачі освіти, які частково та поверхово розкрили лише окремі положення питання і допустили при цьому певні суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питання.

11. Розподіл балів за семестрами

2 – й семестр

Змістовий модуль І. ПЕДАГОГІКА												
Т.1		Т.2		Т.3	Т.4		Т.5			Т.6	Т.7	
Сем.	СРС	Сем.	СРС	СРС	Сем.	СРС	Пр.	Сем.	СРС	СРС	Пр.	СРС
12	4	12	4	4	12	4	12	12	4	4	12	4
Всього балів:												100

3 – й семестр

Змістовий модуль І. ПЕДАГОГІКА								Змістовий модуль ІІ. ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ		
Т.8		Т.9		Т.10			ЗМ1	Т.11		
Сем.	СРС	Сем.	СРС	Сем.	Пр.	СРС	Пр.	Сем.	СРС	
12	3	12	3	12	12	3	28	12	3	
Всього балів:										100

4 – й семестр

Змістовий модуль ІІ. ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ (продовження)													Екзамен
Т.12		Т.13		Т.14		Т.15		Т.16		Т.17		ЗМ2	
Пр.	СРС	Сем.	СРС	Сем.	СРС	Пр.	СРС	Пр.	СРС	Сем.	СРС	Пр.	
7	2	7	2	7	2	7	2	7	2	7	2	16	30
Всього балів:													100

Умовні позначення: Т.1. – тема 1; Сем – семінарське заняття; Пр. –практичне заняття; СРС – самостійна робота студентів; ЗМ – задача модуля.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Рекомендована література

12.1. Базова

1. Анєнкова І. П., Байдан М. А., Горчакова О. А., Руссол В. М. Педагогіка : модульний курс : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2010. 567 с.
2. Артемова Л.В. Історія педагогіки України: Підручник. Київ: Либідь, 2006. 424 с.
3. Вища освіта України і Болонський процес : навч. посіб. / за ред. В. Г. Кременя. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2004. 384 с.
4. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. 3-тє вид., стер. Київ: Академвидав, 2009. 616 с.
5. Галузинський В. М., Євтух М. Б. Педагогіка: теорія та історія : навч. посіб. Київ: Вища школа, 1995. 237 с.
6. Галузяк В. Н., Сметанський В. І., Шахов В І. Педагогіка : навч. посіб./ Вінниця: Книга-Вега, 2003. 416 с.
7. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.
8. Енциклопедія освіти / за ред. В.Г. Кременя. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
9. Закон України «Про освіту» : чинне законодавство станом на 09 лютого 2018 року: Офіц. текст. – Київ : Алерта, 2018. 120 с.
10. Історія педагогіки / за ред. М.С. Гриценка. Київ: Вища школа, 1973. 448 с.
11. Історія української школи і педагогіки: Хрестоматія / за ред. В.Г. Кременя. Київ: Знання, 2005. 767 с.
12. Коваленко Є. І., Белкіна Н. І. Історія зарубіжної педагогіки. Хрестоматія. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 664 с.
13. Концепція Нової української школи. Київ. 2016.
14. Кравець В. П. Зарубіжна школа і педагогіка ХХ ст. Тернопіль, 1996. 290 с.
15. Кравець В. П. Історія класичної зарубіжної педагогіки та шкільництва. Тернопіль, 1996. 436 с.
16. Кравець В.П. Історія української школи і педагогіки. Тернопіль, 1994. 388 с.
17. Кузьмінський А. І., Вовк Л. П., Омеляненко В. Л. Педагогіка : завдання і ситуації: практикум. Київ : Знання-Прес, 2003. 429 с.
18. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка : підручник. Київ: Знання–Прес, 2003. 418 с.
19. Левківський М. В., Микитюк О. М. Історія педагогіки. Київ: Знання, КОО, 2003. 450 с.
20. Любар О. О., Стельмахович М. Г., Федоренко Д. Т. Історія української школи і педагогіки. Київ: Знання-Прес, 2003. 450 с.
21. Макаренко А. С. Книга для батьків. Київ: Рад. школа, 1972. 336 с.
22. Медвідь Л. А. Історія національної освіти і педагогічної думки в Україні. Київ: Вікар, 2003. 335 с.
23. Національна доктрина розвитку освіти. *Освіта України*. 2002. 23 квітня. С. 4 – 6.
24. Національна програма виховання дітей та учнівської молоді в Україні. *Освіта*

- України*. 2004. 4 грудня. С. 4-6.
25. Педагогіка / за ред. А. М. Алексюка. Київ: Вища школа, 1985. 296 с.
 26. Педагогіка: хрестоматія / уклад. А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. Київ: Знання-Прес, 2003. 700 с.
 27. Персоналії в історії національної педагогіки. 22 видатних українських педагоги / під заг. ред. А.М. Бойко. Київ: Професіонал, 2014. 576 с.
 28. Розвиток народної освіти і педагогічної думки на Україні (X – поч. XX ст.) : Нариси / за ред. М.Д. Ярмаченка. Київ: Рад. школа, 1991. 381 с.
 29. Русова С. Вибрані педагогічні твори: У 2 кн. Київ: Либідь, 1997. Кн. 1. 272 с.; Кн. 2. 320 с.
 30. Сірополко С. Історія освіти в Україні. Львів: Афіша, 2001. 664 с.
 31. Сковорода Г. Твори: У 2-х т. Київ: Обереги, 2005. Т.1. 528 с.; Т.2. 480 с.
 32. Слово про вчителя / упор О.Т. Губко. Київ: Рад. школа, 1985. 254 с.
 33. Соловей М. І., Спіцин Є. С., Кудіна В. В. Професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя в кредитно-модульній системі організації навчання : навч. посіб. Київ: Ленвіт, 2008. 377 с.
 34. Стельмахович М. Г. Народна педагогіка. Київ: Рад. школа. 312 с.
 35. Сухомлинський В. О. Батьківська педагогіка. Київ: Рад. школа, 1978. 263 с.
 36. Сухомлинський В. О. Вибрані твори. В 5 томах. Київ: Рад. школа, 1976-1977. Т.1. 654 с.; Т.2. 670 с.; Т.3. 670 с.; Т.4. 640 с.; Т.5. 639 с.
 37. Українська педагогіка в персоналіях: У 2 кн. / за ред. О.В. Сухомлинської. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1. 624 с.; Кн. 2. 552 с.
 38. Ушинський К. Д. Вибрані педагогічні твори: В 2-х т. Київ: Рад. школа, 1983. Т.1. 488 с.; Т.2. 359 с.
 39. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб., 3-тє вид., стер. Київ : Академвидав, 2009. 560 с.
 40. Хрестоматія з історії вітчизняної педагогіки / за заг. ред. С. А. Литвинова. Київ: Рад. школа, 1961. 652 с.
 41. Хрестоматія з історії дошкільної педагогіки / за заг. ред. З. Н. Борисової. Київ: Вища школа, 2004. 511 с.
 42. Хрестоматія з історії української класичної педагогіки: К. Ушинський, С. Русова, А. Макаренко, Г. Ващенко, В. Сухомлинський / уклад. В. П. Кравець, О. І. Мешко. Київ: Грамота, 2008. 768 с.
 43. Ягупов В. В. Педагогіка : навч. посіб. Київ: Либідь, 2003. 560 с.
 44. Якса Н. В. Основи педагогічних знань : навч. посіб. Київ : Знання, 2007. 578 с.

12.2. Допоміжна

1. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376 с.
2. Гусак П., Мартіросян Л. Історія педагогіки України. Луцьк, 1996. 164 с.
3. Державна програма "Вчитель". *Освіта України*. 2002. 2 квітня. С. 1-7.
4. Дріб'язко П. І. Українська національна школа: витоки і сучасність. Київ: Академія, 1997. 184 с.
5. Марчук С. С. Технологія вивчення історії української школи і педагогіки в педагогічному коледжі : навч. посіб. Луцьк: Твердиня, 2009. 120 с.
6. Марчук С. С. Практикум з історії педагогіки: для студентів педагогічних коледжів в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою навчання : навч. посіб. Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2011. 151 с.
7. Народна педагогіка: світовий досвід / уклад. А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. Київ: Знання-Прес, 2003. 134 с.
8. Наш перворозум Григорій Сковорода. Фотоальбом / упор. В. Стадниченко, М. Шудря. Київ: Спалах, 2004. 180 с.
9. Педагогічна майстерність: хрестоматія / за ред. І. А. Зязюна. Київ: Вища школа, 2006. 606 с.
10. Педагогічний пошук / упоряд. І. М. Баженов. Київ: Рад. шк., 1988. 496 с.

11. Родинна педагогіка / за ред. А .А. Марушкевич. Київ: ПАРАПАН, 2002. 216 с.
12. Українське народознавство / за ред. С. П. Павлюка, Г. Й. Горинь, Р. Ф. Кирчіва. Львів: Фенікс, 1994. 608 с.
13. Усатенко Т. П. Українська національна школа: минуле і майбутнє. Київ: Наукова думка, 2003. 286 с.

12.3. Інформаційні ресурси

- Василь Олександрович Сухомлинський. Павлиський романтик. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=w5lwIEGk0C8&ab>
- Віртуальна подорож у педагогічне минуле Костянтин Ушинський. URL: https://www.youtube.com/watch?v=4_p9HuSguJM
- Віртуальний музей історії Луцького братства. http://volyn-museum.com.ua/index/muzej_istoriji_luckogo_khrestovozdvizhenskogo_bratstva_xvii_xxi_stolit/0-66
- Велич особистості. Іван Огієнко. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=kKOn6vqx8w&ab>
- Вчитель мудрості та людяності (420 років від дня народження Яна Амоса Коменського). URL: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/en/virtual-exhibitions/507-unmarked-treasure196>
- Державний стандарт базової середньої освіти. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886/
- Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
- Закон України «Про освіту». URL: <https://osvita.ua/legislation/law/2231/>
- Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
- Концепція «Нова українська школа». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
- Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0641729-15#Text>
- Сайт Міністерства освіти і науки України. <https://mon.gov.ua/ua>
- Перше українське Відродження. Острозька школа братства. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=T-68tpWsyIo>
- Про Софію Русову у програмі «Велич особистості». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=VIPYTx7D7Sg>
- Таємничий Сковорода. Документальний фільм. URL: https://www.youtube.com/watch?v=JFTeuhaErMc&ab_channel=Nelli
- Розвиток писемності та освіти в Київській Русі. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=tIMNGbNLfvc&ab>

Викладач Марчук Сергій Степанович

